

Звіт з управління

за 2022 рік

**по комунальному підприємству
Дніпропетровської обласної ради
«Аульський водовід»**

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» є одним з найбільших постачальників питної води у Дніпропетровському регіоні, з проектною потужністю 600 тис м³/добу.

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» засноване на спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області і знаходиться в управлінні Дніпропетровської обласної ради відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 05.12.2006 року № 99-5/V. КП ДОР «Аульський водовід» є юридичною особою, веде самостійний баланс.

Статутний фонд підприємства згідно балансу станом на 01.01.2022 року складає 150,286 млн. грн.

Основним напрямком діяльності КП ДОР «Аульський водовід» згідно Статуту, затвердженому рішенням Дніпропетровської обласної ради від 05.11.2021 № 138-8/VIII, є виробництво питної води шляхом підйому води з поверхневих джерел, очищення її на очисних спорудах відповідно до вимог, установлених нормами та стандартами, транспортування та реалізація її споживачам по водоводах та водопровідних мережах, а також забезпечення транспортування та прийому стічних вод по колекторах та каналізаційних мережах.

Комунальне підприємство Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» є природним монополістом на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Дніпропетровській області. Основними споживачами підприємства є міста Дніпро, Кам'янське, Верхньодніпровськ, смт Кринички, смт Аули та інші прилеглі сільськогосподарські райони.

Підприємство здійснює свою діяльність на підставі ліцензії від 12.04.2013 р. № 50, переоформленої рішенням від 21.09.2015 № 2329, за рахунок коштів, отриманих від споживачів за надані послуги.

Забір води здійснюється з ріки Дніпро в районі смт Аули. У районі водозабору виконується попереднє хлорування сирової води у водозабірному ковші. На території водозабірних споруджень розташована насосна станція першого підйому, хлораторна, камери переключення, камера гасіння. Від водозабірних споруджень вода по трьох нитках водоводу D=1400-1600 мм подається на очисні споруди, де вона очищується до необхідного рівня у відповідності ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». Після очищення вода надходить у резервуари чистої води і насосами насосної станції другого підйому подається у водовід для подальшої реалізації споживачам. Насосною станцією третього підйому вода подається м. Дніпро і населеним пунктам Дніпровського району.

Організаційна структура підприємства складається з 51 структурного підрозділу.

Середньооблікова чисельність працівників за 2022 рік відповідно до звіту 1 104 штатних одиниці.

Згідно Статуту, управління підприємством здійснює керівник – генеральний директор, якому підпорядковані заступники генерального директора за напрямками, головні спеціалісти, служба охорони праці, служба управління персоналом, уповноважений з антикорупційної діяльності, провідний фахівець з публічних закупівель та інші.

Генеральний директор вирішує всі питання діяльності підприємства, крім тих, котрі віднесені Статутом і законодавством до компетенції власника майна – Дніпропетровської обласної ради.

2. Результати діяльності

Плановий обсяг виробництва питної води та транспортування і прийому стічних вод формується згідно з укладеними договорами та нормативами споживання питної води.

Реалізація послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за 2021-2022 роки по КП ДОР «Аульський водовід» наведена в наступній таблиці (в тис м³):

споживачі		2021 рік	2022 рік
Централізоване водопостачання		65 397,0	49 435,15
Оптові споживачі		64 226,6	32 949,70
в т.ч.	КП ДМР «Дніпроводоканал»	33 871,0	30 585,64
	КП «Кам'янський міськводоканал» ДОР	28 037,1	0
	КП Верхньодніпровське ВУВКГ ДОР	1 937,5	1 905,13
	інші оптові споживачі	381,0	458,93
Населення		540,3	10 372,55
Бюджетні організації		18,1	325,65
Інші споживачі		612,0	5 886,25
Централізоване водовідведення		53,4	12 612,78
Населення		29,0	7 372,16
Бюджетні організації		13,0	306,07
Інші споживачі		11,4	4 934,55

За звітний період 2022 року фактичні обсяги реалізації питної води зменшились у порівнянні з минулим 2021 роком на **15 961,85** тис м³, в тому числі: за рахунок зменшення обсягів реалізації питної води КП «Дніпроводоканал» Дніпропетровської міської ради на **3 285,36** тис м³, КП Верхньодніпровське ВУВКГ ДОР на **32,37** тис м³ та іншим споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Обсяги транспортування, прийому та очищення стічних вод збільшено за звітний період 2022 року на **12 559,38** тис м³ у зв'язку із прийняттям на обслуговування та в експлуатацію мереж та споживачів міста Кам'янське, відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради з 01.01.2022 року.

Основні показники результатів фінансової діяльності підприємства за 2021 – 2022 роки наведено в наступній таблиці:

		тис грн без ПДВ	
№	показники	2021 рік	2022 рік
1	Доходи від реалізації послуг, всього	278 700	574 638
	з них: централізоване водопостачання	276 955	409 135
	централізоване водовідведення	177	133 614
	послуги холодного водопостачання	239	0
	послуги водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем)	143	0
	абонентське обслуговування (водопостачання)		22 637
	абонентське обслуговування (водовідведення)		5 992
	інші види діяльності	1 186	3 260
2	Інші операційні доходи, всього	10 569	28 145
3	Собівартість реалізованої продукції, всього	288 809	671 510
	з них: централізоване водопостачання	286 783	494 533
	централізоване водовідведення	333	146 658
	послуги холодного водопостачання	227	0
	послуги водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем)	137	0
	абонентське обслуговування (водопостачання)		20 813
	абонентське обслуговування (водовідведення)		7 697
	інші види діяльності	1 329	1 809

4	Інші операційні витрати, всього	46 313	11 562
5	Фінансовий результат від реалізації продукції	- 7 201	- 96 872
	в т.ч.: централізоване водопостачання	- 7 063	- 85 398
	централізоване водовідведення	- 156	- 13 044
	послуги холодного водопостачання	12	0
	послуги водовідведення (з використанням внутрішньо будинкових систем)	6	0
	абонентське обслуговування (водопостачання)		1 824
	абонентське обслуговування (водовідведення)		-1 705
	інші види діяльності		1 451
6	Фінансовий результат від іншої операційної діяльності		16 583
7	Фінансовий результат від операційної діяльності	- 45 854	- 80 289

Основною причиною збиткової діяльності підприємства від реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є невідшкодування діючими тарифами у 2022 році фактичних витрат підприємства, внаслідок значного зростання в період дії військового стану цін/тарифів на основні складові собівартості послуг, а саме: електроенергію, реагенти, паливно-мастильні матеріали та послуги сторонніх організацій.

3. Тарифна політика на підприємстві

Діяльність КП ДОР «Аульський водовід», як ліценziata з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП).

НКРЕКП, як Регулятор, встановлює тарифи на централізоване водопостачання та централізованого водовідведення на підставі розрахунків економічно обґрунтованих витрат, які подаються підприємством своєчасно та в повному обсязі відповідно до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 10.03.2016 № 302 (зі змінами).

Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення на 2022 рік встановлювались підприємству постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2847 з 01 січня 2022 року. Тарифи, встановлені на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення наведені в наступній таблиці:

грн. з ПДВ за 1 м³

Термін введення тарифів	найменування категорії споживачів						підстава для введення
	населення та інші споживачі			оптові - ліцензіати			
	водопостачання	водовідведення	разом	водопостачання	водовідведення	разом	
з 01 січня 2022 року	13,416	12,696	26,112	8,148	8,964	17,112	постанова НКРЕКП від 22.12.2021 №2847

4. Екологічні аспекти

Для очищення води, забраної із поверхневого водозабору, КП ДОР «Аульський водовід» має комплекс очисних споруд, до складу яких входять:

- реагентне господарство; - блок фільтрів та відстійників; - хлораторна.

Підготовка питної води КП ДОР «Аульський водовід» здійснювалася на очисних спорудах, згідно ТР 36.0-34621490-001:2019 «Технологічного регламенту по підготовці питної води комунального підприємства Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід» та висновку державної санітарно – епідеміологічної експертизи № 12.2-18-2/27534 від 16.12.2019 р.

Робота системи водопостачання м. Кам'янське здійснюється на підставі ТР 36.0-33855098-001:2021 «Технологічний регламент системи водопостачання КП «Кам'янський водоканал» ДОР» та висновку санітарно-епідемічної експертизи № 12.2-18-2/8500 від 13.05.2021р.

Виробничий цикл підготовки питної води включає предхлорування на 1-му підйомі, первинне хлорування, коагулювання, освітлення у відстійниках, фільтрування на швидких безнапірних фільтрах та вторинне хлорування на 2-му підйомі. Існуюча технологія знезараження питної води потребує реконструкції.

Лабораторно-виробничий контроль якості води проводиться хіміко-бактеріологічною лабораторією по контролю води КП ДОР «Аульський водовід» (свідоцтво № ПЧ 06-2/747 - 2021, що засвідчує технічну компетентність, видане 07 квітня 2021 р, чинного до 07 квітня 2024 р.) та лабораторією з контролю якості питної води та стічних вод Кам'янського ВКГ (свідоцтво № ПЧ 06-2/966-2022, що засвідчує технічну компетентність, видане 13 червня 2022 р, чинного до 13 червня 2025 р.) згідно робочих програм лабораторно – виробничого контролю.

Для поліпшення якості питної води на очисних спорудах по підготовці питної води була введена в експлуатацію станція приготування та дозування флокулянтів, згідно проекту «Реконструкція реагентного господарства цеху очисних споруд КП ДОР «Аульський водовід» та частково реалізовано проект «Очистка акваторії Дніпра в районі першого підйому Аульського водоводу Криничанського району» (проведена чистка ковша водозабору).

На водопровідній насосній станції майданчику №3 м. Кам'янське було проведено точний ремонт резервуарів чистої води №5 та №6.

Надходження в поверхневі водойми значних обсягів забруднень техногенного та антропогенного походження, в тому числі з поверхневими стоками, негативно впливають на процеси самоочищення природних екосистем та приводять до незворотного погіршення якості поверхневого джерела водопостачання річки Дніпро.

За 2022 рік згідно звітності за формою №6-НКРЕКП обсяг води 1 підйому склав – **70 984,84** тис м³. Витрати води на технологічні потреби при її виробництві складають – **4 568,60** тис м³, втрати води при транспортуванні – **16 144,2** тис м³, що фактично складає **22,7 %** від обсягу води 1 підйому.

КП ДОР «Аульський водовід» збирає, транспортує та очищує стічні води, які надходять від споживачів на очисні споруди Кам'янського ВКГ КП ДОР «Аульський водовід».

За 2022 рік підприємством нараховано екологічного податку за забруднення навколишнього середовища в сумі **1 743,7** тис. грн.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Станом на 31 грудня 2022 року:

облікова чисельність працівників підприємства складає - 1 137 чол. (в т.ч. жінок - 560)
в тому числі: інженерно-технічних працівників - 264 чол. (в т.ч. жінок - 140)
робітників - 873 чол. (в т.ч. жінок - 120).
Чисельність працюючих з неповним робочим часом - 3 чол. (в т.ч. жінок - 1)

Чисельність працюючих поза штатом:

за цивільно - правовими договорами - 0 чол.,
за сумісництвом - 0 чол.

Чисельність працюючих за внутрішнім суміщенням – 8 чол.

Процент плинності кадрів за 2022 рік складає по підприємству - 10,4 %.

Фонд оплати праці за звітний період 2022 року склав 192 570,0 тис.грн.

№	Показники	одиниці виміру	2022 рік
1	Фонд основної заробітної плати	т. грн.	123 932,6
2	Фонд додаткової заробітної плати	т. грн.	67 694,8
3	Інші виплати	т. грн.	942,6
4	Середня заробітна плата 1 працівника в розрахунок на середньооблікову чисельність штатних працівників	грн.	14 536
5	Зростання заробітної плати до попереднього року	%	94,8

З метою посилення матеріальної зацікавленості у досягненні кінцевих результатів праці працівникам підприємства нараховано за звітний період:

- доплат та надбавок до тарифних ставок та окладів – 30 683,4 т. грн.,
- винагород, що носять систематичний характер – 18 768,2 т. грн.,
- заохочувальних та компенсаційних виплат – 942,6 т. грн.

Станом на 01.01.2023 року згідно статистичної звітності (звіт з праці за формою 1-ПВ (місячна) заборгованість з виплати заробітної плати працівникам КП ДОР «Аульський водовід» відсутня.

У 2022 році виконані заплановані комплексні заходи по досягненню встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищенню існуючого рівня охорони праці, попередженню випадків виробничого травматизму та професійних захворювань.

На охорону праці у 2022 році витрачено **3 539,30** тис. грн., в т.ч. на комплексні заходи – **2 946,59** тис. грн., при плані – **778,58** тис. грн.

На спільних засіданнях профкому та адміністрації розглядаються питання зниження захворюваності, поліпшення санітарно-побутових умов працівників.

У 2022 році не допущено нещасних випадків на виробництві, дорожньо-транспортних пригод і не зареєстровано пожеж.

Постійно-діючою комісією з охорони праці здійснюється поточний контроль за станом охорони праці.

Проводяться навчально-тренувальні заняття з виконання газонебезпечних робіт, робіт в електроустановках і на хлораторних підприємства.

Всі приписи і розпорядження вищих контролюючих органів виконуються в зазначені терміни.

6. Ризики

Галузь водопостачання та водовідведення забезпечує санітарну та епідеміологічну безпеку громадян нашої країни, та з початком агресії Росії проти України знаходиться у вкрай тяжкому фінансово-економічному стані. Зменшення реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, значне зростання цін на основні складові собівартості послуг та не проведення коригування та встановлення економічно обґрунтованих тарифів призвели до отримання збитків від виробничо-господарської діяльності

Тому, істотними передбачуваними факторами ризику, які впливають на результати діяльності підприємства є наступні.

6.1. Не відшкодування діючими тарифами фактичних витрат підприємства та не проведення коригування і встановлення економічно обґрунтованих тарифів

Ситуація, яка склалася в Україні після початку військового стану, значно вплинула та ускладнила стабільну роботу підприємства, а саме:

- зменшилися обсяги реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- втратився основний постачальник реагентів, який знаходився на окупованій території (м. Пологи);
- зросли ціни/тарифи на основні складові собівартості послуг, зокрема такі статті витрат, як електроенергія, реагенти, матеріали для проведення аварійно-відновлювальних робіт, паливно-мастильні матеріали, послуги сторонніх організацій тощо;
- знизилась оплата за надані послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- нехватка фінансових обігових коштів для розрахунків по зобов'язаннях;
- подовження практики нарахування штрафних санкцій та пені за несвочасні розрахунки з бюджетом;
- відсутність джерел фінансування для погашення штрафних санкцій та пені;
- додаткові витрати на виконання мобілізаційних завдань, які не передбачені діючими тарифами;
- дефіцит кадрового складу професійних робітників у зв'язку із військовою агресією та призивом до лав української армії.

Вищезазначені фактори, які незалежні від прийняття управлінських рішень керівництвом підприємств водопровідної галузі та заборона на підвищення тарифів, вплинули на збитковий результат виробничо-господарської діяльності не тільки нашого підприємства, а й усіх підприємств водопровідної галузі нашої країни.

6.2 Зростання дебіторської заборгованості споживачів за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За 2022 рік дебіторська заборгованість споживачів зросла на **225,99** млн. грн. Станом на 01.01.2023 року загальна заборгованість споживачів склала **458,3** млн. грн. При приєднанні Кам'янського водоканалу було передано КП ДОР «Аульський водовід» заборгованість споживачів за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що збільшило загальну заборгованість споживачів по підприємству.

Основною причиною заборгованості є незадовільні розрахунки оптових споживачів питної води, а саме міст Дніпро, Кам'янське, Верхньодніпровськ та інших споживачів з КП ДОР «Аульський водовід» за отриману питну воду.

Відсоток оплати споживачів за послуги у 2022 році складає **91 %**. Внаслідок цього обмеженість фінансових обігових коштів не дає можливості своєчасно і в повному обсязі розраховуватися за електроенергію, реагенти та матеріали для проведення планово-попереджувальних ремонтів по оновленню зношених практично до 90% основних засобів.

Одним із ризиків, який впливає на зниження доходів підприємства є низький рівень свідомості окремих споживачів послуг, що проявляється у безвідповідальному відношенні до водоспоживання, а саме:

- несанкціоноване приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, які перебувають на балансі підприємства;
- невчасне та не в повній мірі повідомлення про зміни фактичної кількості проживаючих, рівня благоустрою тощо;
- несвоєчасна та не повна оплата за отримані поточні послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- непогашення заборгованості за послуги минулих періодів та не бажання підписання договорів реструктуризації заборгованості.

Своєчасна та в повному обсязі оплата за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення має вирішальне значення для забезпечення стабільної роботи підприємства та утримання показників якості наданих послуг на належному рівні. З цією метою працівники абонентної служби та служби збуту проводять роз'яснювальну роботу, вручають попередження про наявність боргу та приписи за місцем проживання абонентів - боржників.

Непогашення в повному обсязі дебіторської заборгованості споживачами є одним із ризиків стабільної діяльності підприємства. Від рівня розрахунків за послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення напряму залежить технічний та фінансово-економічний стан підприємства.

6.3 Зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та податки

Встановлення економічно необґрунтованих тарифів для підприємств водопровідної галузі тягне за собою неможливість розрахуватись з постачальниками енергоносіїв, реагентів та за зобов'язаннями до бюджету, що призводить до накопичення кредиторської заборгованості і, як слідство, штрафних санкцій та пені.

Крім, цього, несвоєчасні розрахунки споживачів послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення ставлять підприємство в скрутне становище, яке також призводить до збільшення кредиторської заборгованості за спожиті електроенергію, матеріали, реагенти для очищення питної води та ускладнює розрахунки з бюджетом і постачальниками послуг сторонніх організацій.

Станом на 01.01.2023 року кредиторська заборгованість підприємства складає **737 411** тис грн, та збільшилась у порівнянні з початком року на **414 378** тис грн., в тому числі за видами:

тис грн	01.01.2022	01.01.2023	+/-
Загальний борг підприємства:	323 033	737 411	+ 414 378
в т.ч. електроенергія	99 138	268 997	+ 169 859
податки	101 361	165 696	+ 64 335
реагенти	5 360	578,6	- 4 781,4
інше	117 174	302 139	+ 184 965

Збільшення кредиторської заборгованості пояснюється прийняттям до складу КП ДОР «Аульський водовід» згідно рішення Дніпропетровської обласної ради КП «Кам'янський водоканал» ДОР з боргами та зобов'язаннями.

Таким чином, з даних таблиці видно, що кредиторська заборгованість за електроенергію у 2022 році зросла на **169,859** млн грн., в тому числі отримано по передавальному акту 125,529 млн грн, штрафні санкції по реструктуризації боргу відповідно Закону України № 1730 складають 104,688 млн грн.

Збільшилась кредиторська заборгованість з податків до бюджету за 2022 рік на **64,335** млн грн, в тому числі отримано по передавальному акту 85,957 млн грн.

Не зважаючи на зростання ціни на закупівлю реагентів для очищення питної води та стічних вод, за 2022 рік зменшилась кредиторська заборгованість по реагентах на **4,78** млн грн, що є позитивною тенденцією в роботі підприємства.

Збільшилась інша кредиторська заборгованість на **184 965** тис грн, в тому числі отримано по передавальному акту 167,158 млн грн.

7. Ліквідність та зобов'язання

Термін «ліквідність» позначає швидкість, з якою актив може бути конвертований в гроші без відчутної втрати вартості. Підприємство з більш ліквідними активами зможе більш легко відповісти за своїми терміновими зобов'язаннями, ніж підприємство з меншою часткою ліквідних активів.

За 2022 рік показники ліквідності КП ДОР «Аульський водовід» відповідно до балансу мають наступні значення, які наведені в таблиці.

Назва показника	Розрахунок показника, тис. грн.		Значення показника		Нормативне значення
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{2697}{366837}$	$\frac{7732}{843250}$	0,007	0,009	> 0,1-0,2
2. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$\frac{242259}{366837}$	$\frac{1032138}{843250}$	0,660	1,224	> 1-3
3. Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{(242259 - 7150)}{366837}$	$\frac{(1032138 - 26369)}{843250}$	0,641	1,193	0,6 - 0,8

Інтерпретація отриманих показників.

1. **Коефіцієнт абсолютної ліквідності** показує співвідношення найбільш ліквідної частини активів і поточних (короткострокових) зобов'язань. До найбільш ліквідної частини активів належать грошові кошти та їх еквіваленти.

Показник демонструє частку поточних зобов'язань підприємства, яка може бути погашена негайно. Грошова платоспроможність підприємства станом на 31.12.2022 року становить **0,009** та збільшена у порівнянні з минулим роком на **0,002**.

Нормативним вважається значення від **0,1** до **0,2**. Більш низький показник вказує на те, що підприємство не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром.

2. **Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)** показує співвідношення оборотних активів до поточних зобов'язань. Показник поточної ліквідності – це індикатор здатності підприємства відповідати за поточними зобов'язаннями за допомогою оборотних активів.

Нормативне значення коефіцієнту в рамках від **1** до **3**.

На кінець звітнього періоду коефіцієнт покриття підприємства становить **1,224**, що на **0,564** або в **1,85** рази більше у порівнянні з минулим роком. Збільшення показника до меж нормативного свідчить, що стан платоспроможності підприємства збільшився, адже оборотних активів достатньо для того, щоб відповісти за поточними зобов'язаннями.

3. **Коефіцієнт швидкої ліквідності** показує наскільки найбільш термінові зобов'язання покриті ліквідними активами. На кінець звітнього періоду коефіцієнт становить **1,193**, що на **0,552** або в **1,86** рази більше у порівнянні з минулим роком.

Нормативне значення **0,6-0,8**.

Фактичний показник більше межі верхньої границі нормативного значення та свідчить про платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами.

В цілому невідповідність показників ліквідності нормативним значенням можна пов'язати з нестабільною економічною ситуацією в країні протягом останніх років та в період військового стану, недосконалою тарифною та податковою політикою державних органів, яка загнала підприємства водопровідної галузі в глухий кут та іншим факторам.

8. Дослідження та інновації

За звітний 2022 рік підприємством спожито 73 147 251 кВт*год, в тому числі: 54 555 253 кВт*год – електроенергії 1 класу напруги та 18 591 998 кВт*год 2 класу напруги. Споживання електроенергії збільшилось за рахунок прийняття до складу КП ДОР «Аульський водовід» згідно рішення Дніпропетровської обласної ради КП «Кам'янський водоканал» ДОР.

На підприємстві завдяки правильно складеним графікам ведення технологічного режиму очищення води та промивки фільтрів в цеху очисних споруд та втілення заходів, спрямованих на економію енергоресурсів, зменшено фактичну питому норму витрат електроенергії на виробництво питної води та прийом, транспортування та очищення стічних вод. Фактична питома норма витрат електричної енергії склала **940,771** кВт*год. / тис. м³, при затвердженій нормі **964,820** кВт*год. на 1000 м³.

У 2022 році, згідно затверджені інвестиційної програми, було придбано 3 сучасних вакуумних вимикача ВВ/Н 35Т-1600 А, 8 трансформаторів струму СТСО 38, 3 мікропроцесорних пристроїв РС 83-АВ. Заплановано їх монтаж на ВРП-35 кВ в заміні застарілим та таким, які вичерпали свій ресурс масляним вимикачам С-35 та трансформаторам струму ТФЗМ-35.

У 2022 році на підприємстві було проведено наступні інноваційні заходи:

- на насосній станції 1-го підйому в КРУ-6кВ, згідно затверджені інвестиційної програми, була виконана заміна двох масляних вимикачів 6кВ на сучасні вакуумні вимикачі з встановленням новітнього мікропроцесорного захисту РС83-АВ2 в ввідній комірці та РС830-М1 в комірці синхронного двигуна насосного агрегату №1, №2 потужністю 3200кВт;

- на насосній станції 2-го підйому виконується реконструкція енергетичного обладнання з впровадженням енергозберігаючих технологій. Повна заміна розподільчого пристрою ЗРУ-2-10П на сучасний ЗРУ-6кВ з вакуумними вимикачами та релейним захистом на мікропроцесорних терміналах РЗА. Повна заміна електрообладнання розподільчого пристрою РУ-0.4 кВ власних потреб. Виконується монтаж модуля частотного перетворювача (ПЧ) напруги 6 кВ. Також впроваджується автоматизована система керування технологічним процесом (АСК ТП);

- на насосній станції 3-го підйому, згідно затверджені інвестиційної програми, була виконана заміна насосного агрегату №5, з застарілим енергоємним синхронним двигуном

СДН-15-64-8 6 кВ потужністю 2000 кВт на новий насосний агрегат з сучасним енергоефективним асинхронним електродвигуном ДА304 У-6 потужністю 630 кВт. Модернізована та змонтована схема керування та захисту нового насосного агрегату;

- виконані поточні ремонти силових трансформаторів 6/0,4 кВ в кількості 3 шт., тиристорних збуджувачів 2 одиниці, дренажних насосів – 2 одиниці, розподільчих та освітлювальних мереж з заміною ламп освітлення на енергозберігаючі, комутаційних апаратів 35 кВ – 6 одиниць та інше.

За результатами виробничої діяльності підприємства у 2022 році та з урахуванням фактичної питомої ваги електроенергії в собівартості послуг централізованого водопостачання на рівні **40,8 %** та в собівартості послуг централізованого водовідведення на рівні **44,7 %**, аналіз споживання електроенергії дозволяє дійти висновку, що резервом зниження собівартості надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є подальше зменшення обсягів використання електроенергії та впровадження енергозберігаючих заходів.

Починаючи з 2015 року КП ДОР «Аульський водовід» кожного року розробляє Інвестиційну програму, заходи якої спрямовані на модернізацію, реконструкцію водопровідних мереж та обладнання, заміну фізично зношеного та морально застарілого устаткування, придбання спеціалізованої техніки для ліквідації аварійних ситуацій на мережах тощо.

Джерелом фінансування Інвестиційної програми підприємства є амортизаційні відрахування у складі встановленої структури тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.

Інвестиційна програма КП ДОР «Аульський водовід» на 2022 рік погоджена рішенням Дніпропетровської обласної ради від 13.05.2022 року № 186-11/VIII та схвалена Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 31.05.2022 року постановою № 540.

Загальна сума Інвестиційної програми 2022 року складала 22 927,93 тис. грн, у т. ч. заходи з водопостачання 18 017,05 тис. грн (амортизація – 16 870,92 тис. грн, залишкові кошти 2022 року – 1 146,13 тис. грн), заходи з водовідведення 4 910,88 тис. грн (амортизація – 3 997,25 тис. грн, залишкові кошти 2022 року – 913,63 тис. грн). Плановий період виконання програми – з 01 січня по 31 грудня 2022 року.

В рамках Інвестиційної програми підприємства у 2022 році виконано;

1. Придбано 3 одиниці спеціальної техніки для провадження ліцензійної діяльності, а саме:

- колісний екскаватор HYUNDAI R180W-9S вартістю 4 200,00 тис. грн без ПДВ (II кв.).

- колісний ковшовий екскаватор-навантажувач BOBCAT B730R вартістю 2 291,67 тис. грн без ПДВ (II кв.).

- аварійний автомобіль АСАМ-20 на базі МАЗ-4371 вартістю 2 175,11 тис. грн без ПДВ (II кв.).

2. Придбано 2 одиниці сучасних вакуумних вимикачів з комплектуючими та додатковим обладнанням для комутації високовольтних електричних ланцюгів на об'єктах КП ДОР «Аульський водовід» на суму 1 373,046 тис. грн без ПДВ (III кв.).

3. Придбано 2 од. лабораторного обладнання, а саме:

- Спектрофотометр V-1100D вартістю 37,42 тис. грн без ПДВ (III кв.);

- Термостат сухоповітряний ТС-80 вартістю 27,5 тис. грн без ПДВ (III кв.).

4. Завершено роботи по об'єкту «Реконструкція реагентного господарства цеху очисних споруд КП ДОР «Аульський водовід» у сумі 1 082,53 тис. грн без ПДВ (III кв.).

Також, з початку звітнього 2022 року, було сплачено 1 774,88 тис. грн без ПДВ кредиторської заборгованості по заходам Інвестиційної програми підприємства 2021 року.

Таким чином за 2022 рік сума виконання інвестиційної програми КП ДОР «Аульський водовід» складає 11 182,58 тис. грн без ПДВ, при плані 22 927,93 тис. грн без ПДВ, що складає 49 % від загальної суми програми.

Основними причинами невиконання планових заходів Інвестиційної програми підприємства за 2022 рік є:

- невідшкодування діючими тарифами фактичних витрат підприємства та отримання збитків від реалізації послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які за 2022 рік склали **98 442** тис. грн.

- дефіцит обігових коштів із-за значного зростання цін/тарифів на основні складові собівартості послуг, а саме: електричну електроенергію (1 класу напруги на 137%, 2 класу напруги на 130%), реагентів (рідкий хлор на 242%, коагулянт на 214%), паливно-мастильних матеріалів (А-95 на 158%, ДП – 198%), матеріалів для проведення аварійно-відновлювальних робіт, тощо;

- відсутність 100% розрахунків споживачів за послуги, які надає КП ДОР «Аульський водовід», відсоток оплати склав **91%**.

9. Фінансові інвестиції

Сьогодні українська водопровідна галузь працює на межі виживання. Застаріле, енергозатратне, на 100% зношене обладнання та мережі потребують термінової заміни, модернізації та реконструкції. Модернізація та ефективність роботи підприємств галузі залежить від фінансування.

Модернізація та реконструкція водоканалів галузі повинно розглядатися в установленому порядку місцевими органами влади за рахунок коштів місцевого бюджету.

Аналіз практики модернізації водоканалів інших країн показує, що вона проводиться в основному за рахунок державних коштів та не є тягарем, який лягає на плечі населення через збільшення тарифів.

З виробничих об'єктів водопровідної галузі України відновлення потребує як обладнання, так і мережі водопостачання та водовідведення, від стану яких суттєво залежать втрати водних ресурсів, якість надання послуг та стан довкілля. Але вартість відновлення основних засобів є настільки високою, що лише за рахунок амортизації (складової тарифів) здійснити його неможливо, бо тривалість відновлення за даними НКРЕКП перевищила б сотні років.

КП ДОР «Аульський водовід» за рішеннями Дніпропетровської обласної ради в 2022 році отримало кошти на поповнення статутного капіталу, які спрямовані, як на виплату заробітної плати, погашення заборгованості за електричну енергію за минулі та поточний роки, сплату податків, ремонтні роботи вкрай зношених до 90% основних засобів, модернізацію та реконструкцію обладнання, реалізацію проектів, які пройшли експертизу та отримали експертний висновок.

На законодавчому рівні необхідно внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо зобов'язання органів місцевого самоврядування, розглядати питання надання фінансування для підприємств водопровідної галузі в першочергову порядку при розподілі бюджетних асигнувань.

Відсутність фінансування розвитку водопровідної галузі з боку держави в поєднанні з незадовільним фінансовим станом самих водоканалів не дозволяє вирішити накопичені роками проблемні питання, які через декілька років можуть стати незворотними.

10. Перспективи розвитку

Протягом 2022 року спеціалізованими організаціями розроблена проектно-кошторисна документація за наступними напрямками:

-реконструкція водопровідних насосних станцій із застосуванням енергозберігаючих насосів з автоматичним керуванням в місті Кам'янське;

-реконструкція енергетичного обладнання насосної станції II – го підйому з метою впровадження енергозберігаючих технологій (встановлення частотних перетворювачів);

-реконструкція каналізаційних насосних станцій № 1, 3, 5, 10, 13, 16 із застосуванням енергозберігаючого насосно-силового обладнання в місті Кам'янське, с. Степове;

-реконструкція напірного каналізаційного колектора № 2 (каналізації правого берега) від КНС № 4 та ділянки водогону Д=800 мм м. Кам'янське;

-реконструкція водогону Аули-Верхньодніпровськ Кам'янський район, Дніпропетровської області та інші.

Реалізація вищезазначених проєктів дозволить скоротити кількість споживання енерго-ресурсів та витрат на їх придбання, зменшити втрати питної води в мережах при її транспортуванні, покращити водопостачання споживачів Дніпропетровської області.

Генеральний директор

Олександр БУРЧАК